

skaffelse af sådant materiale henvises til bemærkningerne nedenfor til § 6, nr. 2).

Aftale om samarbejde, der går ud over forpligtelsen, herunder om bistand til undervisningsinstitutioner vedrørende materialevalg eller biblioteksteknisk arbejde, træffes efter forhandling mellem de interesserede parter og efter kommunalbestyrelsens beslutning. Der bør centralt udarbejdes vejledende retningslinier for beregning af vederlag til folkebiblioteket for den ydede bistand.

Hvor det drejer sig om samarbejde med ikke kommunale institutioner forudsættes det, at institutionerne selv fremskaffer bevillinger til de udgifter, der er forbundet med samarbejdet. Ved samarbejde mellem kommunens egne institutioner herunder folkeskolen og folkebiblioteket afgør kommunalbestyrelsen om udgifterne skal opføres på folkebibliotekets eller på institutionernes budget.

Til stk. 2.

I stk. 2 fastslås, at der skal være en afdeling for børn i både hovedbibliotek og filialer (faste og mobile).

Som nævnt ovenfor spiller afstanden en stor rolle for børns mulighed for at kunne komme på biblioteket. Der er ikke alene tale om afstanden i sig selv, men også — især for mindre børn — om forhold som trafikthed, øde vejstrækninger og lignende. Dette bevirker, at enhver afdeling af biblioteket (hovedafdeling eller filial) i realiteten fungerer som hovedbørnebibliotek i det pågældende område og derfor så vidt muligt må byde på en service i overensstemmelse hermed. Et særligt problem frembyder i denne forbindelse de udpræget landlige områder med spredt bebyggelse, der betjenes med bogbus. Man kan for sådanne områders vedkommende pege på muligheden af at køre med særlige børnebogbuser. Generelt må fastslås, at for disse landområders vedkommende må børnene, uanset at de har adgang til lån på skolebibliotekerne, på samme måde som børnene i byen have adgang til det moderne børnebiblioteks rigt varierede tilbud, hvis den tilstræbte ligestilling skal opnås.

I denne forbindelse bemærkes, at visse arrangementer for børn erfaringsmæssigt også kan finde sted i en bogbus.

Til § 4.

Bortset fra at det i bibliotekslovene fra 1936 til 1959 hed, at bibliotekernes formål skulle tilgodeses ved „almendannende litteratur“, har kriterier for bogvalg (materialevalg) ikke været nævnt i lovene, men har måttet aflæses indirekte af formålsparagraffen. Derimod har de skiftende bekendtgørelser indeholdt visse retningslinier for materialevalget,

mest udførligt den nugældende (af 13. maj 1965) fra hvis § 21, stk. 1-2, de væsentligste bestemmelser er optaget i nærværende lovforslag. Man finder det af vigtighed, at disse bestemmelser, der står i nøje forbindelse med bibliotekernes muligheder for at opfylde deres formål, og som har været af afgørende betydning for udviklingen af det moderne folkebibliotek og dets placering som kulturel faktor, optages i selve loven.

De kriterier, der skal lægges til grund for materialevalget, er kvalitet, alsidighed, aktualitet og neutralitet.

Ved kvalitet forstås ikke entydigt litterær eller æstetisk kvalitet, således må for faglitteraturens vedkommende også stilles krav til kvaliteten af det saglige indhold.

Begrebet kvalitet bør i det hele taget som hidtil ikke fortolkes snævert, men må i denne forbindelse snarest bestemmes ved sin modsætning: den upersonlige, stereotype litteratur (musik, billedkunst), som det netop er folkebibliotekernes opgave at tilbyde et alternativ til, også når det gælder den underholdende litteratur. Materialet bør bedømmes i forhold til dets betydning for opfyldelsen af folkebibliotekets formål.

Afgørende er her ikke de enkelte beslutninger om valg af materiale, men helheden der i overensstemmelse med kravet om alsidighed bør være velafbalanceret uden slagside i retning af det meget lette og populære eller det modsatte.

Kravet om aktualitet og alsidighed kan gøre det rimeligt at anskaffe materiale på et tidspunkt, hvor det er aktuelt, selv om en endelig bedømmelse i forhold til kvalitetskravet endnu ikke er mulig.

Det følger endvidere af aktualitetskravet, at der skal finde en regelmæssig kassation sted af forældet eller stadig ubenyttet materiale, og at materiale, der er stærkt efterspurgt, bør være tilstede i et sådant omfang, at urimeligt lange ventetider undgås.

Kravet om gennemført neutralitet i materialevalget har været et grundlæggende princip for danske folkebiblioteker siden 1920, men blev først formuleret i den gældende bekendtgørelse om folkebiblioteker. Bestemmelsen indebærer, at biblioteket skal råde over et alsidigt materiale, der lader alle opfattelser komme til orde, og at intet materiale af kvalitet må udelukkes på grund af de politiske, moralske eller religiøse synspunkter, det er udtryk for, idet det overlades benytteren på dette grundlag at danne sig sin personlige opfattelse. Det er således ikke den enkelte bogs (resp. andet materiales) neutralitet eller objektivitet kravet gælder, men helheden, der skal rumme materiale, som belyser et givet emne fra alle sider.